

DIRVA

Nr. 48

Balandžio-April 25, 1960

Cleveland, Ohio

Rusų agentai vilioja lietuvius emigruoti Kazachstanan

Apie emigracijos bendrovių agentus, kurie prieš 30 su viršum metų viliodavo Lietuvos žmones emigruoti į Pietų Ameriką ir Kanadą, iš dalies pagrįstai, iš dalies ir nepagrįstai, bolševikai ir jų pataikūnai Lietuvoje dabar kalba kaip apie didžiausias baidykles. O apie šių laikų panašius agentus kalba su pagarba ir pasigėrėjimu.

Balandžio pradžioj Lietuvos buvo atvykę trys Kazachstano rajoninių kompartijos komitetų sekretoriai: Kamali Diusembekovas, Sultanas Tusupovas, ir Achmadja Kaerbekovas (pavardės surusintos ir paskui dar sulietuvintos). Jie lankėsi Vilniuje, Kaune ir net Marijampolėje. Buvo užsukę ir į porą kolchozų. Kalbėjo, kad Kazachstane pradėję mokytis kiaules auginti. Kvietė kiaulininkes iš Lietuvos važiuoti ir mokytį juos tenai, kaip elgtis su kiaulėmis. Sakėsi, esą sužavėti lietuvių inteligentiškumu ir mokėjimu dirbti, ir žadėjo "su meile ir džiaugsmu sutikti savo žemėje kiekvieną pasiuntinį iš Lietuvos".

"Pasiuntinių" iš Lietuvos Kazachstane jau yra keletas tūkstančių. Tai komjaunimo organizacijos išsiųsti "savanoriai". Jie iš "pasiuntinių" iš kitų imperijos vietų neseniai tenai sukėlė režimui gana nemalonias riaušes. Nemažas jų skaičius žuvo nuo tramdytojų kulų (žiūr. str. "Ir vėl entuziazmą importas į Kazachstaną", Dirvos 46 Nr. — Red.). Tačiau Vilniaus, Kauno žmonės ir Marijampolės rajonas turėjo apsiimti "šefuoti" (globoti) tam tikras žmones Kazachstane. Vieni darys baldus tenyksiams kino teatrams, kiti važiuos koncertuoti, tretį — laukų dirbti...

KAS BUVO VARGAS, DABAR TURI BŪTI DŽIAUGSMAS

Žemės ūkio sukolėktyvinimo nauda turėjo būti ta, kad sujungtuose stambiuose ūkiuose geriau būtų galima panaudoti visokias mechanines priemones, ir dirbantieji žemės ūkyje būtų išlaisvinti nuo sunkių, nešvarių, nemalonių darbų.

Dabar Lietuvoje varoma propaganda, kad vidurinį mokslą baigęs jaunimas nesivaikytų kokių "intelligentų" darbų ir nevengtų pasilikti dirbti sukolėktyvintame žemės ūkyje. Tačiau ta propaganda nebevilioja mechanizuoto darbo patogumais. Priešingai, ragina džiaugtis kaip tik tokiais sunkumais, kurie buvo smerkiami, kaip darbo žmones kankinantieji kapitalistinio išnaudojimo reiškiniai. Viena šiluvos gimnazistė per radiją sušunka: "Peršlapsiu, sušalsiu, bet visvien kvatosiu, visada būsiu linksma!" O propagandistas dar daugiau paaiškina: "Kai pamatai Birutę, per žvarbų vėją nešančią kibirus vandens, malkas arba šiaip kur nors besukubantį, be palto, be skaros, niekad nepatikėsi, jog jai bedir-

bant kada nors gali būti šalta"...

Viskas drauge: ir "mechanizacija", ir "moterų išlaisvinimas iš vergijos"...

"KAUNO JŪRA" PRISIPILDĖ

Kauno hidroelektrinės sąjėginės tvenkinys jau pripildė ligi reikiamo lygio. Tvenkinyje laikosi apie 450 milijonų kubinių metrų (apie tiek pat tonų) vandens. Tvenkinys yra nusiųšęs prie Nemuno vagos net už Birštono. Tvenkinio ilgis apie 90 kilometrų, bet vidutinis plotis yra tik apie du trečdalius kilometro. Plačiausia vieta — pusketvirto kilometro. Tvenkinio plotas yra apie 60 kvadratinų kilometrų. Vanduo pakeltas 18 metrų. Didžiausias tvenkinio gylis — 23 metrai. Audros metu bangos siekia pusantro metro.

SENATVĖS POILSIS

Ramygaloje gyvena Antanas Trumpavičius, neseniai sulaukęs 80 metų amžiaus. Nors jis ir "pasižymėjęs", nes pasakoja matęs gyvą Lenina, vis dėlto ir jam taikomas sovietinės konstitucijos dėsnis, ne tas, kuris kalba apie "užtikrintą senatvės poilsį", o tas, kurs grasina valgymo teisės atėmimu nedirbantiems. Aštuoniasdešimtmetis senukas su neką jaunesne žmona pereitais metais esą uždirbė beveik tūkstantį darbai dienų... Vadinasi, senukai turėjo kiekvieną darbo dieną išspausti mažiausia po pusantros normos kiekvienas.

ŠIŲ LAIKŲ "KLAIPĖDIEČIAI"

Maskvoje susirinkusiems medikų profsąjungos delegatams palinksminti buvo sukviesti chorai bei šiaip dainininkų būreliai iš įvairių uostų: Odesos, Murskio, Vladivostoko, o taip pat ir Klaipėdos. Pranešama, kad klaipėdiečiai tenai dainavo sovietinių kompozitorių dainas ir šoko lietuviškus šokius. Labiausiai patikusi daina apie Klaipėdą, kurią sukomponavo toks klaipėdiecis, kaip uosto inžinierius mechanikas Kisieliovas, o padaina-

vės irgi panašus klaipėdiecis, uosto elektrikas Stefanovas... (LNA)

Nusiginklavimo problemos

ŽENEVOJE, tarptautinėje nusiginklavimo konferencijoje, Vakarų valstybės pateikė pirmąjį, dar tik bendrais bruožais apibrėžtą planą, kaip turėtų būti vykdoma susitarimo mažinti ginkluotąsias pajėgas kontrolė. Rusai tą planą priėmė labai šaltai.

Pagal Vakarų projektą, tarptautinėms inspekcijų grupėms turėtų būti leidžiama tikrinti vietoje ginkluotųjų pajėgų dydį mažiausiai keturis kartus per metus, stebėti jų judėjimą, nedideliame aukštyje skraidyti virš transporto priemonių bazių ir skaičiuoti laivus jų kilmės uostuose.

Tuo būdu inspekcijos sistema, atidžiai stebėdama kariuomenių judėjimą, būtų efektinga priemonė apsaugoti nuo priešo armijų netikėto užpuolimo.

Inspektoriai savo darbą turėtų pradėti, kai tik JAV ir Sovietija susitarus sumažinti savo ginkluotųjų pajėgų dydį iki 2,5 mil. vyrų abiejose pusėse. Jų veikla būtų pačiame, einant prieš sekantį žingsnį — Vakarų pasiūlyto kariuomenių sumažinimo iki po 2,100,000 vyrų.

Visos JAV ir Sovietijos ginkluotosios pajėgos, krašto viduje ir užsienio, turėtų būti nuolat skaičiuojamos. Kiti kraštai būtų įtraukti į inspekcijos sistemą tuojau, kai tik sutiktų sumažinti savo ginkluotąsias pajėgas.

Šis JAV delegacijos patiekias pasiūlymas vykstančioje dešimties valstybių nusiginklavimo konferencijoje, lietuviams tik kariuomenių sumažinimo inspekcija. Jame nebuvo paliesta daug komplikotesnė konvencinių ginklų inspekcijos problema, kurių sumažinimas, Vakarų įsitikinimu, turėtų vykti drauge su kariuomenių mažinimu, nes visi susitarimai būtų beprasmiški, jeigu būtų namo paleisti tik kareiviai, o jų ginklai tebe laikomi būsimai mobilizacijos dienai.

JAV delegacijos šefas F. M. Eaton apkaltino Sovietiją, kad toji atėjusi prie derybų stalo su "užmaskuotu agresoriaus durklu", kuris kliudąs nusiginklavimą. Rūpestingai parinktais žodžiais jis pareiškė, kad JAV nebekartosiant Korėjos ginklų paliaubų klaidos, kur kontrolės mechanizmas bu-

BRIGITA PUMPOLYTĖ, iš Philadelphia, Pa., dalyvaus gegužės 14 d. Clevelande Dirvos rengiamame jaunųjų dainininkų, smuiklininkų ir baletų šokėjų konkurso koncerte. B. Pumpolytė mokosi Villa Maria Academy, gaudama pilną tos mokyklos stipendiją. Mokyklos orkestre groja koncertmeisteriu. Taip pat ji lanko Philadelphia Settlement of Music School smuiko klasę ir mokosi kompozicijos.

DRASTIŠKOS REFORMOS PIETŲ KORĖJOJE

Pietų Korėjos prezidentas Syngman Rhee griebsi drastiškų valstybės administracijos reformų, kad išbrudis iš sunkios ir komplikotos vidinės krizės, kurią iššaukė kovo 15 įvykusieji prezidento rinkimai ir po jų sekusios opozicinių partijų demonstracijos, kurios pareikalavo nemažo žmonių aukų skaičiaus.

vės jau iš anksto sužlugdytas.

WASHINGTONE, kongreso atominės energijos komisijoje, liudiję mokslininkai pareiškė, kad pakankamam požeminių atominių bandymų sekimui Sovietijoje reikėtų įrengti apie 600 sprogimų registravimo stočių, t. y. trisdešimtį kartų daugiau, negu Rytų ir Vakarų specialistų konferencijoje buvo išskaičiuota 1958 metais.

Šis naujas mokslininkų sprendimas sukėlė JAV administracijai naujų politinių problemų. Sovietija atkakliai kovoja už senąjį planą, pagal kurį pasaulyje turėtų būti įrengta 180 tokių stočių, iš kurių Sovietijoje būtų tik 21.

Jei JAV derybose su sovietais pasiūlytų stočių skaičių padidinti, sumažėtų viltys pasiekti bet kokią susitarimą su sovietais, kas taip pat nepagelbėtų JAV prestižui neutralių valstybių ir net sąjungininkų akyse.

Jei JAV nereikalautų sekimo stočių skaičiaus padidinti, administracija susilauktų stiprios kritikos iš kongreso pusės, ir senatas, laikydamas sekimo sistemą nepakankama, greičiausiai nepatvirtintų pasirašyto su sovietais susitarimo.

Kongreso komitetas yra įsitikinęs, kad per ateinančius kelis metus nebus įmanoma išvystyti patikimą sistemą Hirošimos dydžio bombų sprogdinimams sekti.

Pagrindiniu reformų taikiniu buvo paties prezidento galios sumažinimas. Ateity jis liks tik simboliškas valstybės galva, o visą administracinę galia bus ministerio pirmininko rankose.

Tokį nutarimą paskelbė neseniai išrinktasis viceprez. Lee Ki Pong po tris valandas trukusio pasitarimo su prez. Syngman Rhee. Jis pareiškė, kad naujojoje sistemoje viceprezidento postas būtų nereikalingas, tuo būdu techniškai pareikšdamas savo atsistatydinimą.

Informuoti sluoksniai sako, kad P. Korėjos administracijos reformas nulėmęs

JAV įsikišimas, kuris buvo išreikštas valstybės departamento nota, reikalaujančia naujų rinkimų.

P. Korėjos opozicinės partijos skelbė, kad rinkimai nebuvę laisvi, nes kai kur policija sukludžiusi opozicijos priešrinkiminę kampaniją, ir buvę suklastojimi, iš anksto prikišant į urnas balsavimo lapelių, nulėmusių viceprez. Lee Ki Pong išrinkimą.

Vyrų aisybės pertvarkymo buvo griebtasi po nepaprastai audringo parlamento nepaprastojo posėdžio, kuris baigėsi muštynėmis ir iššaukė dar didesnę krizę.

DE GAULLE WASHINGTONĖ

Prancūzijos prez. De Gaulle, atvykęs į Washingtoną, buvo iškilmingai ir šiltai sutiktas. Dar tą pačią dieną pradėti uždari pasitarimai su prez. Eisenhoweriu dėl strategijos ateinančioje viršūnių konferencijoje.

Kaip iš gerai informuotų šaltinių patiriama, pirmajame abiejų valstybių šefų pasitarime prez. De Gaulle atpasakojo, ką patyręs per susitikimus su Chruščiovu Paryžiuje ir britų premjeru Macmillanu Londone.

Prez. De Gaulle ir prez. Eisenhoweris buvę vieningos nuomonės Vokietijos ir Berlyno bei nusiginklavimo klausimais.

De Gaulle įsitikinimu, Berlyno klausimas viršūnių konferencijoje iš viso nesąkeltinas, nes tai esanti "jo" (Chruščiovo) problema, o Vakarų sąjungininkai esą patenkinti esama padėtimi (status quo). Tačiau, jei sovietai tą klausimą išju-

dintų ir būtų linę tartis, De Gaulle nuomone, Berlyno klausimas svarstytinas tik "visos Vokietijos problemos kontekste".

Valstybių šefų pasitarimai užtruks keturias dienas.

Mirė Dr. Juozas Januskevičius

Balandžio 21 d. Riverside, N. J., mirė Dr. Juozas Januskevičius, sulaukęs beveik 98 metų amžiaus (gimęs 1862. VI. 14). Velionis buvo mokytojas, vadovavęs eilei gimnazijų nepriklausomoje Lietuvoje ir Vokietijoje, Lietuvoje pasižymėjęs visuomenine veikla, bendradarbiavęs daugelyje laikraščių, vokiečių Herderio enciklopedijoje. Yra išleides keletą vadovėlių, o taip pat į lietuvių kalbą išvertęs dvi šilero dramas.

Komunistų valdomoje Lietuvoje, kur propaganda nuolat šaukia, kad kapitalistiniuose kraštuose žmonės išnaudojami, o pas save verčia dirbti jaunuolius 14-16 metų amžiaus sunkius laukų darbus. Nuotraukoje du 6 klasės gimnazistai, atostogų metu, prie nusausinimo darbų.

Taip buvo išdavinėjama Amerika

PLANAS VOKIETIJAI SUNAIKINTI

Kremlius spaudžiama ir sovietinių agentų iš vidaus talkinama, JAV vyriausybė 1944 metų pavasarį perdavė Sovietų okupacinių Vokietijos markių klišes, popieriaus ir dažų pavyzdžius. Rusai okupuotame Leipzige tuoj pat pradėjo spausdinti tikstantines, kurių 1948 metais, valiutos reformos dieną, vakarinėse zonos užregistruota netoli dviejų milijonų vienetų, nekaltant jau apie smulkesnius banknotus.

FBI valdininkas padeda Harry Dexter White bylą ant savo rašomojo stalo. Jis vėl kreipiasi į Elizabeth Bentley klausdamas: --Ar už savo patarnavimą gavote kokį atlyginimą?

Jai tas klausimas gana nemalonus, tačiau ji pasako tiesą: --1944 metų rudenį Anatolijus Gromovas, pirmasis sovietų pasiuntinys Washingtono sekretorius ir "Bill" įpėdinis man įteikė storą voką. Jame buvo šimtas banknotų po 20 dolerių, iš viso 2000 dolerių.

--Gana nedaug, --konstatuoja FBI valdininkas. --Sovietija iš to biznio uždirbo mažiausiai bilijoną markių, o gal net ir dvigubai tiek.

Porą ar trejetą minučių kambarielyje viešpatauja tylą. Paskui FBI valdininkas vėl atnaujina pasikalbėjimą:

--Ar ir vėliau jūs buvote White ryšininke?

--Visus 1944 metus buvau laikanešė tarp White ir "Bill". Kas laiškuose buvo rašoma nežinau, tik "profesorius" kartą prasiitarė, jog tai esama kažkokio plano. Aš spėjau, kad jis turėjo omenyje taip vadinamąjį Morgenthau planą.

--Ar žinote, kas iš tikrųjų paruošė Morgenthau planą?

--Washingtono tai žino kiekvienas vaikas: ne kas kitas, o

Harry Dexter White. Jis norėjo visiškai sunaikinti Vokietiją, nes tai atitiko sovietų troškimus. Tačiau jis pats buvo perbailus viešai paskelbti savo nuomonę.

--Jūs manote, kad planas yra kilęs iš Kremliaus, o White tik išsiilė jį JAV vyriausybei?

--Jeigu White yra Morgenthau plano tėvas, kuo netenka abejojoti, tai tikrai prie jo pirštus yra prikišę ir sovietai. Tai taip tikra, kaip amen bažnyčioje. White niekada nebūtų ruošęs tokio plano, pirma apie tai nepainformavęs Maskvą, o iš antros pusės, Sovietijos agentai nebūtų išskentę neįsikišę. Aš pati neabejoju, kad direktivos atėjo iš Kremliaus, o ponui White visa, kas atėjo iš Maskvos, buvo įsakymas.

Po kelių savaitių, kai "okupacinės markės operacija" sėkmingai baigiama pskutine siunta į Makvą, Harry Dexter White pradeda naują žygį.

1944 rugsėjo 5 turį pirmą kartą susirinkti prezidento Franklin Delano Roosevelto paskirtoji komisija, kurios uždavinys nustatyti, kas turi atsitiikti su karą pralaimėjusia Vokietija. Tai komisijai priklauso:

finansų ministeris Morgenthau, užs. reik. min Cordell Hull, karų ministeris Henry Stimson, asmeninis prezidento patarėjas Harry Hopkins.

Harry Dexter White pasiūlius, posėdžio išvakarėse Morgenthau pasikviečia pietų karų ministerį Stimson. Jį reikia laimėti Whites paruoštam Vokietijos planui, nes iš tos pusės laukiama stiprios opozicijos.

Kad susitikimui pridavus nekalta, grynai privatinio susitikimo pobūdį, pietų pakviečiamas ir Stimsono pavaduotojas John Mc-

Cloy. Tarp sruobos ir antro patiekalo Henry Morgenthau, tarytum visai atsitiktinai, pastebi, kad jo bendradarbis White paruošęs vieną planą.

--Aš tikiu, kad jis būtų geru pagrindu rytojaus pasitarimams...

Tolesnėje pasikalbėjimų eigoje Morgenthau išdėsto ir daugiau detalių:

--Didžioji problema yra, be abejo, visiems laikams užsigarantuoti, kad Vokietija vėl nepradėtų karo. Kaip tam pavojui pasipriešinti, smulkiau gali paaiškinti mano bendradarbis...

Pasekretoriui White, sėdinčiam šalia ministerio, nėra jauku išeiti viešumon. Jis nervingai paglosto savo "hitleriškus" ūsiukus, pasitaisto akinius ir pagaliau pradeda kalbėti.

--Svarbiosios pramonės, --pareiškia White, --išmontavimo ir sunaikinimo pakaktų kariniam vokiečių tautos potencialui sunaikinti visiems laikams. Ruhro sritis turėtų būti paversta žemės ūkio kraštu, Saaro sritis atiduota Prancūzijai, o Silezija ir Rytprūsiai --Lenkijai...

Karų ministerijos atstovai, Stimson ir McCloy, susidomėję žiūri į White, kuris, rankas ant stalo sudėjęs, be jokio jausmo dėsto tokį nepaprastos svarbos planą. Jo pradinis nervingumas palaipsniui atslūgsta, vis tolyn kalbant. Henry Morgenthau atrodo savo bendradarbio idėjomis labai patenkintas ir atvirai joms pritaria, tuo registruojama pakurstydama kalbantį.

--Toliau atrodo svarbu, --tęsia jis, --Vokietiją padalinti į dvi atskiras valstybes, nekaltant jau apie Austriją, kuri vėl taps nepriklausoma valstybe. Kad užkirtus kelią joms susijungti, turi būti uždrausta joms tarp savęs prekyauti... (Bus daugiau)

"TAIKA! TIK NE INDIJOS SĄSKAITON!"

Inž. V. ŠLIŪPAS
Liberia, Afrika

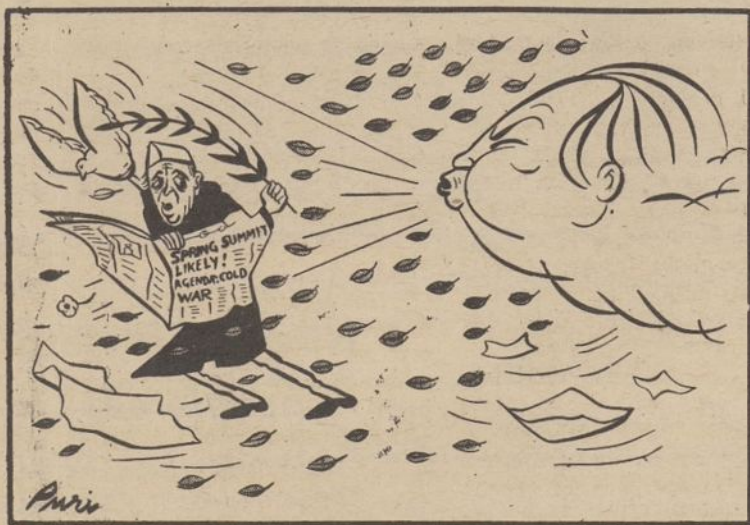
Prieš keletą metų mačiau Indijoje leidžiamus laikraščius, kuriuose visur atsispindėjo nuolankumas, taika, gera valia, draugiškumas ir visiškai neutralumas komunistinės Kinijos ir bendrai pasaulinio komunizmo atžvilgiu. Dažnai matėsi priešpriešingai Vakarų "imperialistų" sąskaiton ir pamokymų, kad reikią turėti kantrybės bei supratimo komunistų "geros valios"

sia Kinijos sienų ir todėl, kaip patirtis rodo iš kitų pasaulio kraštų, šioms provincijoms gresia didžiausias pavojus būti jėga okupuotoms. Priešų įsiveržimas į mūsų Ladako provinciją ir spalio 21 dieną įvykdytos mūsų pasienio policininkų skerdynės yra mums

kumo ir politines teises bet tai tęsis tol, kol ji pajęgs išlikti šiapus komunistinės orbitos. Tos teisės bus visiškai prarastos tuo momentu, kai mes tapsime įjungti į tarptautinio komunizmo rėmus. Komunistų okupacija nukirs šaknis demokratijai, ir mes tapsime vergais be jokios galimybės išsivaduoti. Dabartiniu metu, nors ir esame priešingi Indijos valdžiai, vistiek galime reikšti savo opoziciją ir statyti savo reikalavimus be didesnių suvaržymų; tačiau, jei mes tapsime komunistinės teritorijos dalimi, mes užmokėsime savo gyvybėmis už okupacinei valdžiai nepageidaujamos opinijos puoselėjimą. Todėl, šių faktų šviesoje, nei vienas iš mūsų, kašmiriečių, patriotų bei laisvės mylėtojų nebeturime teisės ignoruoti šių galimybių.

"Mūsų kaimynai pakistaniečiai, permatydami komunistinės Kinijos grėsmę, jau pakeitė savo galvoseną ir sušvelnino santykius su Indijos vyriausybe; tuo pat metu ir Indijos valdžia draugiškai atsiliepė į tokį realistinį santykių suvaidinimą. Šis drastinis pasikeitimas buvo reikalingas dėl mūsų visų palietusio bendro pavojaus iš šiaurės.

"Todėl ir mes, šio atsišaukimo autoriai, gerai pergalvoję susidariusią tarptautinę padėtį ir pramatydami mums grėsiantį pavojų, jaučiame, kad mūsų kašmiriečių savisaugos interesai reikalauja mus laikinai nutraukti trisdešimtį metų vestą laisvės kovą ir sujungus rankas su Indijos vyriausybe, pirmoje eilėje atremti mums gresiančią komunistinės Kinijos agresiją. Mes stovime įžangoje kritiško laikotarpio, kada mes privalome pilnai susijungti į bendrą kovą prieš klastingąjį priešą. Todėl mes ir kreipiamės į visus opozicinių Kašmiro partijų vadus, prašydami suprasti grėsiantį mirtiną pavojų, pakilti į bendrą kovą ir drasiai vesti mūsų žmones į tinkamą kelią."

politikai. Bet tai buvo dar prieš Tibetą sukliūmą ir prieš "gerosios kaimynės" Kinijos įsiveržimą į Indijos teritoriją. Tuo laiku Indija dar tebevyveno iliuzijų laikotarpyje galvodama, kad užtenka gerų norų taikai išlaikyti.

Štai prieš dvi dienas man į rankas pateko Indijoje, Delhi mieste, leidžiamas savaitraštis MINTIS (THOUGHT). Pavartęs jį, didžiai nustebau pasikeitusiomis jo nuotakomis. Jau nebemačiau nei vieno straipsnio apie nedraugiškuosius Vakarų "imperialistus", bet priešingai, vien tik griežčiausius pasisakymus prieš komunistinės Kinijos ekspansionizmą, elgesį, ir taip pat prieš savo vietinių, Indijos komunistėlių, išdavikiškumą.

Aštriausius pasisakymus telpa laikraščio vedamajame, pavadintame "Taika! Tik ne Indijos sąskaiton", Čia redaktorius, pamatęs tikrąjį "kaimynų" veidą, jau nebesidrovėdamas ragina Indiją ne vien tik žodžiais, bet ir ginklu, ginti savo prarastą prestižą. Jau atvirai komunistinė Kinija vadinama grobuoniu, jos vadas Ču En-lai faktų iškraipytoju ir bendrai didžiausiu pavojumi Indijos bei jos kaimynų nepriklausomybėm.

Pagaliau matome, kad neutralioji Indija pabudo iš gilaus iliuzijų miego, ir pamačiusi, ką reiškia turėti reikalą su komunistais, praregėjo! Tikėjime tik kad šis praregėjimas nėra tik trumpalaikis ir Indija nepasiduos dabartinių komunistų gražių kalbų vėl užliūliuojama.

Tame pačiame laikraštyje raudau ir kitą įdomų straipsnį, geriau pasakius, atsišaukimą, parašytą dviejų įtakingų asmenų: Nath Bazaz --Kašmiro Demokratų Unijos pirmininko ir Shyam Lal Yachu --Kašmiro Politinės Konferencijos sekretoriaus (kaip žinome, Kašmiras yra priskirtas prie Indijos, bet nori tapti nepriklausomu arba būti prijungtu prie Pakistano. Ši teritorija yra viena iš didžiausių nesupratimo kėlėjų Indijos-Pakistano santykiuose). Atsišaukimą, pavadintą "Kashmiri Opposition and Chinese Aggression" ištiesai patiekiu čia Dirvos skaitytojams, norėdamas supažindinti su Kašmire vyraujančiomis nuotakomis. Štai jo vertimas:

"Mes pilnai jau įsitikinome, kad, priešingai skleidžiamoms (neva draugiškumo melagystėms, komunistinė Kinija yra nusistačiusi jėga užimti dalį Indijos žemių. Jie (komunistai), jau ir savo žemėlapiuose šią sritį atžymėjo, kaip Kinijos nuosavą provinciją. Tarpe taip jų savališkai prisigrobtų teritorijų matome ir Ladako provinciją, į kurią, dideliu Indijos gyventojų, ypač kašmiriečių nustebimui ir pasibaisėjimui, raudonoji armija neseniai įsiveržė.

"Komunistų troškimas užgrobti visą pasaulį nebėra jokia paslaptis ir visiems gerai žinoma. Komunistų Kinijos toks neišprovokuotas įsiveržimas į mūsų strateginę šiaurę turi būti suprastas, kaip pirmas jų žingsnis į visos Indijos ir Pakistano pavergimą. Mūsų provincijos Jammu ir Kašmiras yra arčiau-

geriausias įspėjimas, jog visiško pavergimo pavojus Indijai nebėra tolimas.

"Šis pasiūlykštėtiną faktas iškelia mums, Kašmiro gyventojams, gyvybinį klausimą: ar beverta toliau tęsti pasipriešinimą Indijos valdžiai? Ar nereikėtų mums persiorientuoti ir šiuo metu, kada raudonasis pavojus gresia iš šiaurės, laikinai nutraukti kovą dėl nepriklausomybės?"

"Mūsų atsiskyrimo nuo Indijos problema, nors ir būtų mums tiesioginiai svarbi, šiuo metu nublanksta prieš komunistinės Kinijos intencijas. Mūsų Kašmiro teritorija, ar ji yra prijungta prie Indijos, ar prisijungta prie Pakistano, ar taptu nepriklausoma, turės daugiau ar mažiau garantuotas žmoniš-

JŪSŲ DRAUGAMS

**DIRVOS
BŪTINAI
REIKIA**

DIRVA jau eina triskart per savaitę, ir ji vis turtėja žiniomis bei vaizdais iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo.

KAS DIRVOS NESKAITO – DAUG NUSTOJA!

Kodėl jūs savo draugams tik linkit viso geriausio?

Jūs verčiau jiems tai **p a d a r y k i t**: pasirūpinkit, kad jie gautų **DIRVĄ!**

Tada Jūsų linkėjimaj jiems pildysis **pusantro šimto kartų per metus!**

Užpildykite ir atsiųskit mums šią atkarpa:

PRADĖKITE SIŪSTI DIRVĄ

Kam

Kur

Susipažinti šešius numerius

Kaip mano dovana, už kurią apmoku naujiems skaitytojams taikomu papigintu tarifu:

už 3 mėnesius — \$2.00

už 6 mėnesius — \$4.00

už pirmus metus — \$8.00

(Pažymėkite atitinkame langelyje savo užsakymą ir pridėkite atitinkamą mokesį, jei užsakote kaip dovana).

Užsakytojas:

(Vardas, pavardė)

(Adresas)

PERRINKITE FRANK S. DAY

County Recorder

Demokratų linija turi likti County Recorder's įstaigoje

Paremkite Cuyahoga Recorder's Įstaigos darbininkų demokratišką lygybės liniją. O ją Frank S. Day įvedė neatsižvelgiant į rasę, tikyba ir tautybę. Tai rodo pavyzdžiai, kada visa eilė tautybių yra atstovaujama aukštose vietose. Ir jie visi reiškia didelį pagyrimą dėl tokios County recorder's programos.

Frank S. Day, kaip County Recorder, yra puikiai užsirekomendavęs. Todėl jis nusipelno per rinkimo. Ir gegužės 3 d., pirminiuose rinkimuose atsiminkite, kad jis yra demokratų sąrašė. Joks kitas tos apskrities pareigūnas nėra tiek pasižymėjęs tvarkant pavestą darbą, kaip Frank S. Day.

**BALSUOKITE IR JŪSŲ BALSAS UŽ
FRANK S. DAY BUS ĮVERTINTAS**

Draugas Don Camillo

Giovanni Guareschi

Draugas Capece Salvatore buvo perdavęs gitarą kitam ir šoko su drauge Nadia, kurios nė sekundei nepaleido iš glėbio. Tik kai Peppone norėjo draugei Nadiai padaryti svarbų pranešimą, jis buvo priverstas ją paleisti iš savo rankų.

--Drauge, -- pasakė jai Peppone, pasivedėjęs į tolimą kertę, -- po darbo yra leidžiama nekalti pasilinksinti, tačiau toks būdas, kuriuo draugas Tarocci pasilinksminime dalyvauja, yra nedraugiškas ir turi būti nubastas.

--Pritariu -- atsakė Nadia Petrovna.

--Draugas Tarocci, -- tęsė Peppone, -- yra pirmieji pareigūnas, bet, deja, namuose tupi po pantapiu. Jis turi baidiją, pavdydo suėstą žmogų suatkakliai reacionieriškų smegenų dėžute. Net čia, už tūkstančių kilometrų nuo namų, jis nedrįsta pašokti. Aš manau, kad ir jis turėtų šokti.

--Savaime supranta, Paliktą reikalą man sutvarkyti, -- atsakė nusišypsodama draugė Nadia.

Po penkių minučių į kolchozo ir išgėrimo kontorą įsiveržė būrys lyg nuo grandinės paleistų merginų: Don Camillo buvo ištemptas iš savo kėdės ir nuvilktas į salę. Jis turėjo šokti.

Peppone gėrėjosi spektakliu su paslėptu džiaugsmu. Ir kai karščiausioji mergina labai arti prisiglaudė prie kunigo, jis mostelėjo, ir draugo Peratto Vittorio, kuris Turine buvo fotografas, kamera plynkstelėjo ryškiau žaibu.

Maždaug dar dvidešimtį kartų žaibas sušvito niūrioje salėje, nes visos merginos buvo tiesiog pamišusios nusifotografuoti ant Don Camillo kaklo.

--Drauge, -- pasakė Peppone fotografui, kai tas išbaigė filmą, -- už tas nuotraukas man atsakyti savo galva.

Po to atėjo pertrauka, kurios metu buvo atgabenta naujų gėrimų. Dėlto nuotauka nė kiek nenukentėjo: iš pradžių draugas Peratto Vittorio išbaigė meniškaip pamėgdžiojo visų naminių gy-

vulių balsus, paskui su mažute lūpine armonikėle pasireiškė sicilietiš draugas Li Fridi, po to sardinietis draugas Curullu su vaidino nusigėrusį, kuris veltui bando atrakinti duris, po jo toskanietis draugas Giberti falsetu sudainavo operos ariją ir pagaliau genujietis draugas Bacciga įvairiais magikos numeriais tiesiog išvedė iš proto visus kolchozinikus.

--Televizija nepaprastai prisidėjo prie dirbančiųjų masių kultūrinio lygio pakėlimo, -- pasakė Peppone, -- iš kitos pusės, aš manau, kad iš to nedarysime jokių proklamacijų. Geriau atvirukai, kurių pelnas eis partijos labdarybės reikalams.

--Iš ko?
--Iš fotografijų, kuriose jo kilnybė klebonas, užsimaskavęs komunistu, pasimėgaudamas šoka su kolchozo merginomis.

--Dar ne vakaras! -- niūriai atkirtė Don Camillo. -- Iki Italijos dar tolimas kelias.

Sokiai vėl prasidėjo. Prie jų priartėjo mažas, liesas kolchozininkas, maždaug keturiasdešimties metų.

--Drauge, -- pusbalsiu, gražia italy kalba, jis paklausė Don Camillo, -- ar tu esi ekskursijos vadovas?

--Ne, -- atsakė Don Camillo ir parodė Peppone, -- mūsų ekskursijos vadovas yra tas storplivis. Aš esu tik kelės pirmininkas. -- Tada aš pasakysiu jums abiem, -- kalbėjo svetimasis, vos judindamas savo lūpas. -- Jei jūs nepasirūpinate, atsitikti nelaimė. Jeigu neapolietis draugas tuoj pat nepaleis merginos, tai draugas iš Romos prišoks prie jo ir suskaldys pakaušį.

Kad kolchozininkas kalbėjo tokią puikiai italy kalba, buvo, be abejo, nuostabu; tačiau pirmoje eilėje reikėjo sukliudyti pakaušio suskaldymą, ir Peppone kaip raketa šovė tolyn.

Don Camillo kalbėjo nuostabiam kolchozininkui gestais; tas kurį laiką juos stebėjo, paskui nusijuokė, lyg būtų suprastęs: --Degtinė! -- sušuko jis. --Degtinė! -- patvirtino Don

Camillo.

Degtinės ir kolchozo kontoroje jie galėjo kalbėtis, niekieno netrukdomi.

--Sinjore, -- pasakė kolchozininkas, -- aš esu rumunas.

--Bet iš kur tu kalbi taip puikiai itališkai su neapoliečių akcentu?

--Aš esu gimęs Neapolyje. Aš buvau jūreivis ir, būdamas devyniolikos metų, tūkstantis devyni šimtai trisdešimt devintaisiais susipažinau mergina. Ji buvo rumunė ir grįžo į Rumuniją. Aš transportiniu laivu atplaukiau į Kostancą. Ten klaidžiojau gatvėmis ir ieškojau merginos.

Kolchozininkas pakėlė rankas aukštyr ir, purtydamas galvą, vėl jas nuleido.

--Tu jos niekada neradai? -- užjausdamas paklausė Don Camillo.

--Radau! Bet man nepatogiu laikotarpiu.

--Pervėlai? Ji buvo jau ištekėjusi?

--Ne, peranksti, ji buvo dar neištekėjusi. Taigi, vedžiau ją, savo nelaimė, Ačiū Dievui, greit prasidėjo karas. Atėjo rusai, ir jiems rikėjo žmonių kolchozuose, taigi, aš savo noru ir pasišūliau. O dabar sėdžiu čia.

(Bus daugiau)

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso EVerglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.

VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p.
pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.

Tik susitarus trečiadieniais.

Tel. ofiso PProspect 8-1717
Rezidencijos RERepublic 7-7868

Dr. S. Biežis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.

Val.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas
uždarytas.

Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th Place.

Telefonas:
Ofiso RERepublic 7-5020.
Namų WALLbrook 5-3765

J. Ramunis, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2557 W. 69th Street
(ėjimas iš Rockwell St.)

Val.: kasdien 2-4 p. p. ir 6-8 p. p.
Šeštadieniais: 2-4 ir 5-7 p. p.

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŪSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

Lietuviai radijo ir televizijos aparatų reikalais kreipiasi į

BALYS Radio and Television

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

Čia pat gausit elektrinius reikmenis, plokšteles, filmas, atvirukus.

2646 West 71 St. Telef. PR 8-5374
Chicago 29, Ill.

V. RICKUS PAINTING-DECORATIG INC.

RESIDENCINIS IR KOMERCINIS DAŽYMAS

Korporacija turi pilnus apdraudimus. Įkainavimai nemokami. Klientų patogumui turime taip pat specialistus medžio, tinko ir kitiems namų remonto darbams.

Dabar jau yra pats laikas tartis dėl pavasario darbų.
Telefonuokite: PO 1-6035
658 E. 162 St., Cleveland, Ohio

+ aktualu + idomu + aktualu + idomu + aktualu +

Kodėl skirtingas padangų paviršiaus raštas?

3

Pranas Joga

Atsižvelgiant į padangos paskirtį parenkama gumos rūšis. Veik kaip taisyklė, lėktuvų padangoms naudojama natūralinė guma, automobilių padangoms -- dirbtinė, ir sunkvežimių -- natūralinės ir dirbtinės gumos mišinys. Guma fabrikus pasiekia gabalais, kurie prieš naudojimą yra sukraunami į džiovyklas ir čia gerai išdžiovinami. Po to susmulkinami į mažesnius gabalus ir perleidžiami per didelius plieno valcus. Gu-

žmogus lengvai gali prisitaikyti batus pagal darbo sąlygas. Padangų inžinierius nesunkiai galėtų padaryti idealią padangą, kuri tiktų vienos rūšies darbui. Tačiau, kada padangai statoma eilė skirtingų reikalavimų, tada ir inžinierius atsiduria prieš visą eilę sunkumų.

Tai ypatingai pastebima, kai tenka susidurti su sunkvežimių

kelių, gi stambaus rašto tik apie 45-55%.

Teoriškai padanga yra atsparesnė slydimui, kai galimai mažesnis padangos paviršiaus plotas liečia kelią. Tačiau iš kitos pusės, visas automobilio svoris yra perkeliamas į mažesnę plotą, ir tuo pačiu padidinamas nusidėvėjimas.

Stambus raštas gali būti sėkmingai panaudojamas žemės ūkio mašinoms, nes minkštas žemės paviršius pakankamai įsispaudžia, kad tuo būdu padanga turi pakankamai atspirties, ir svoris perkeliamas į didesnę plotą. Kietam kely ilgam naudojimui būtų geriausia padanga visai be rašto. Tačiau tokia padanga ant šlapio ir slydus kelio būtų labai pavojinga. Todėl ir čia tenka ieškoti vidurio kelio tarp dviejų kraštutinių.

Be šių pagrindinių reikalavimų, iškyla kiti reikalavimai padangos paviršiaus raštui: išvaizda, tylumas, ypač jautri problema šiandieninių padangų gamyboje, pajėgumas nusivalyti nuo sniego ir purvo, apvalus ar plokščias paviršius, siaura ar plati padanga. Atsižvelgiant į visus tuos reikalavimus, yra sudaromi receptai ir išmatavimai būsimos padangos paviršiui.

Remiantis išmatavimais yra parengiama guma, kuri, paimta iš sandėlių, yra sudedama į taip vadinamus sušildymo malūnus. Čia suminkštinta guma nenutrūkstama juosta eina į formas, kur suformuojama būsimas padangos paviršius. Guma, išėjusi iš formų, yra perleidžiama per šilto vandens vonią, kad tuo būdu būtų apsaugota nuo per ankstyvo sukietėjimo (precure).

Tuo pačiu metu, kai vyksta padangos paviršiaus parengimas, kitoje vietoje vyksta siūlių paruošimas. Šis darbas reikalauja tinkamo dėmesio, nes siūlai yra padangos stuburas.

Pagal padangos pobūdį yra nustatomas siūlių kiekis ir rūšis. Sakysime, 6,00-16 dydžio keleivinės mašinos padanga su 26-28 PSI turi 4 klodus siūlių, gi to paties dydžio lengvo sunkvežimio padanga, kuri reikalauja 45 PSI turi 6 klodus. Pats padangos stiprumas priklauso nuo siūlių rūšies, siūlių skaičiaus viename kvadr. colyje ir klodų (ply) skaičiaus.

Padangų gamyboje pirmiausia buvo vartojami medvilniniai siūlai. II Pasaulinio karo metu buvo pradėti naudoti cheminio būdu pagaminti rayon siūlai. Po karo rayon siūlai buvo pradėti naudoti visose padangose, kadangi jie atsparesni karščiu. Tačiau tas tęsėsi neilgai, nes rinkoje pasirodė nylo no siūlai, kurie yra plonesni, stipresni ir atsparesni karščiu, negu rayon siūlai. Šiuo metu nylo no siūlai vis labiau pradeda užimti rayono vietą, nors su jų panaudojimu yra surišta visa eilė sunkumų. Ir ar ne svarbiausia susilaikymo priežastis yra, jog auto pramonė labiau mėgsta padangas su rayono siūlais, negu su nylo no.

(Bus daugiau)

padangomis. Praktiškai sunkvežimio savininkui yra neįmanoma turėti kelias eiles padangų, kurias būtų galima naudoti prie skirtingų darbų. Todėl tenka ieškoti idealaus vidurio. Paleidus į apyvartą naują padangą yra atidžiai stebimi jos savumai ir kartu ieškoma pagerinimų, kurie laikas nuo laiko pridedami.

Šioje vietoje yra verta trumpai žvilgtelti į padangos paviršių (tread) statomus reikalavimus. Kaip jau minėta, paviršius padangą apsaugo. Toliau jis privalo būti pakankamai atsparus nusidėvėjimui ir kartu atsparus slydimui.

Mes žinome iš savo patirties, jog ploni puspadžiai pakankamai neapsaugo kojų nuo aštrių akmenų. Panašiai yra ir su padanga. Padangos su storesniu paviršiumi turi geresnę apsaugą prieš pradūrimus, supiaustymus ir panašiai. Tačiau, kai susiduriame su greičiu, plonesnės padangos yra gersnės, nes mažiau įkaista.

Labai storas padangos paviršius yra tinkamas miesto autobusams, mažiems vietiniams sunkvežimiams, lėtai judantiems traktoriams. Tačiau tarp miestinio susisiekimo autobusai, sunkvežimiai ir automobiliai privalo turėti padangas su normalaus storumo paviršiumi.

Atsparumas slydimui priklauso nuo padangos paviršiaus rašto (pattern). Vienos padangos turi smulkų raštą, kitos vidutinį arba stambų. Smulkaus rašto padangų apie 75-80% paviršiaus liečia

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

J.S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas

1254 Addison Rd.
Cleveland 3, Ohio

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas. Motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas.

24 hours towing

Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Dienos telef.: HE 1-6352 Nakties tel.: LI 1-4611

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų persiuntimas į visus kraštus TAIP PAT IR VISOKIOS RŪŠIES APDRAUDA Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj susiriškite su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

LIETUVIŠKI SCRIAI, JUODA DUONA. AUKŠČIAUSIOS RŪŠIES RŪKYTI KUMPIAI. DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per pašta.

IŠKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠI KUPONĄ

Prašau atsiųsti .....
Nurodykit prekę .....
Nurodykit adresą: .....
Name .....
No. Street City State

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.
Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis
• Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Pasigirdus balsams, kad reikia dažniau susitikti

Emigracijoje gyvenantieji mūsų tautiečiai, normaliais laikais, savo ryšių dėmesį kreipdavo atgal į tėvynę. Ten, reikalui esant, gaudavo paramos, į ten visada galėdavo sugrįžti. Ten visada jautė savuosius namus. Na, o ir tie namai taip pat buvo suinteresuoti, kad svetur išklydę vaikai savai tautai nežūtų. Bandė, kartais sėkmingiau, kartais ir klaidas darydami, namų ryšius su išvykusiais gyvinti ir stiprinti. Ir tokių ryšių stiprinimo pasėkoje kiekvienais metais būriai vyresniųjų ir jų vaikų grįždavo tėvų žemės aplankyti.

Dabar padėtis iš pagrindų pasikeitusi. Kraštą, pirmestais komunistiniais įstatymais ir teroru, valdo Maskva. Savieji, neva įsodyti į valdžią, gali tiek kalbėti ir veikti, kiek jiems atmatuoja maskviniai komisariai. Todėl ir ryšiai su kraštu, kad ir kokiais kilniaisiais norais bebūtų mezzgami, turi eiti per Maskvos kontroliuojamas rankas. O negi Maskvai rūpi, kad lietuviui namuose ir svetur būtų gera. Jiems tik rūpi mūsų žemėje įsitvirtinti ir mūsų tautą pamažu, maskuotais metodais, sunaikinti. Jei pastaruoju metu ir suinteresuoti vieną kitą įsileisti, tai tik propagandiniiais sumetimais, viešųjų ir slaptųjų agentų priežiūroje.

Esant tokiai padėčiai, aišku, kad mes normalių laikų būtinuosius ryšius su savaisiais, kada esam išskirstyti po svetimus kraštus, turime kitaip tvarkyti. O juos tvarkyti reikia, nes, jei ir normaliais laikais emigrantai visada neina nutautėjimo keliu, tai be tokių ryšių, tas kelias dar slidesnis pasidaro. Tat kas gi gali dabar tuos ryšius atstoti ir gyvenimo sukuriamas spragas išlyginti?

Atsakymo ieškodami, norim ar nenorim, didžiausią dėmesį turime kreipti į bendrines organizacijas. O kur geresnę rasi, jei ne Pasaulio Lietuvių Bendruomenę, nuo praėjusių metų net ir vyriausią valdybą turinčią. Tik labai gaila, kad ta vyriausioji valdyba, labai pretenzinguose pareiškimais pradėjusį darbą, iki šiol dar jokio darbo neparodo. O savaime suprantama, kad tada kalbėti, kaip tuos ryšius gerinti, būtų dar perankstyvas klausimas. Pirmiausia reikia išsiaiškinti, kas tikrai juos tvarko. Ir iš turimų davinių atrodo, kad niekas.

Labai gaila, kad taip yra, bet geriau žinoti tikrą padėtį, negu save apgadinėti. Gerai dar, kad atsirado įtakingesnių privačių asmenų, kaip J. Bačiūnas, vysk. Brizgys, pagaliau mūsų krepšininkai, kurie tuos ryšius pajudino. O juos pajudinus, iš visų kraštų ir pasigirdo balsai, kad reikia dažniau susitikti, reikia keistis kultūrinėmis vertybėmis, reikia vieni kitiems padėti, reikia nepasimesti. Žodžiu, pasigirdo daug kartų: reikia, reikia...

O tas reikia, ar tuos ryšius tvarkys viena bendrinė organizacija ar kita, visada vėl atsirems į klausimą, ar tam reikalui nors kiek turime lėšų? Jokia paslaptis, kad jei ne J. Bačiūnas, mūsų krepšininkai būtų nė kojos iš Chicagos neiškėlę. Gal dar, visų kitų sudėtomis aukomis, būtų dasikąs iki Miami, ir kelionę užbaigę...

Taigi, jei norime ir šioje srityje ką gero padaryti, reikia ne padangėmis skraidyti, bet pradėti nuo tos visiška aplėistos srities, nuo rimto finansinio pagrindo suorganizavimo. Ir čia mūsų išmintingosios galvos turi susirinkti ir nutarti žydišką reikalą: tiek turi būti sutelkta, be kiek mes tautiniai negalėsime išsilaikyti! O nutarimąs ir vykdymas, pati švenčiausioji pareiga. Net pasakyčiau, kad jei ko nepasisektų gražiojuo įtikinti, kad tiek jis privalo tam reikalui skirti, tai nereikėtų pasigailėti ir įstatymais nedraudžiančių sankcijų.

O kai šiuos pagrindus aptvarkysim, lengviau tvarkysis ir visi kiti reikalai. Jų tarpe ir mūsų būtini ryšiai su visų kraštų lietuviams.

B. G.

KAS DEDASI DAILININKŲ SĄJUNGOJE?

Amerikos Lietuvių Dailininkų S-ga, įsikūrusi Chicagoje prieš kelis metus, labai aktyviai pasireiškė, Sąjungos pastangomis buvo sudarytas Menininkų Klubas ir įkurta Čiurlionio meno galerija. Į Sąjungą buvo suverbuota nemažas skaičius dailininkų. Jau buvo surengta keletas pavienių ir grupinių dailės parodų. Ilgesnį laiką Sąjungai vadovavo dailininkas Z. Kolba. Paprastai sakoma: "nėra namų be dūmų". Taip ir Dailininkų S-goje kilo nesutarimų ir nepasitenkinimo valdybos veiksmais. Praėjusiais metais vienas

aktyvesnių S-gos kūrėjų, dailininkas J. Pautienius, turėjo pasitraukti dėl nesutarimo su valdybos pirmininku Z. Kolba, Dailininkas A. Rukštelė buvo valdybos suspenduotas vieneriems metams.

Praėjusiais metais, įvykus naujiems valdybos rinkimams, į valdybą buvo išrinkti visi nauji asmenys. Dabar valdybą sudaro: pirmininkas V. Vaitiekūnas, nariai, J. Pilipauskas ir V. Viroleikis. Naujoji valdyba taip pat pradėjo aktyviai reikštis.

Šių metų kovo 5-12 d. buvo surengta grupinė dailės paroda. Joje dalyvavo net 16 dailininkų su 80 kūrinių. Senoji valdyba, priešakyje su

Šatrijos piliakalnis Žemaitijoje

Kun. Aviža ir be pilietybės dokumentai

Kun. J. Aviža, gyvenęs Vokietijoje, atvykęs Amerikon ir grįžęs Europon su Staatenlos (be pilietybės) dokumentu, prašė Lietuvos Generalinį Konsulatą New Yorke, pasiteirauti Prancūzijos Konsulate, ar leidžiama tuo dokumentu pervaziuoti Prancūziją be tranzitinės vizos.

Lietuvos Konsulatas, pagal kun. Avižos atvirą laišką "Darbininke", atsisakęs patarpininkauti, tvirtindamas, kad jam esą nepatogu tai daryti, nes Aviža esąs be valstybės (Staatenlos), o Lietuvos Generalinis Konsulatas rūpinasi "iš principo tik Lietuvos piliečiais".

Dėl Konsulato atsisakymo išpildyti kun. Avižos "prašymą" (atrodo — reikalavimą), jis labai užsigavo ir paskelbė tai, kad "grįžęs Vokietijoje negalėsiu Vokietijoje esantiems lietuviams pasakyti, kad Lietu-

vos įstaiga yra paslaugi patarnauti lietuviams".

Kun. Avižos įsiseidimui ginti ir jo Staatenlos pasą — Travel Document — aiškinti pasirodė "Darbininke" K. Obolėnas.

K. Obolėnas aiškino "Travel Document" kilmę ir tai, kad jį "gali gauti Tarptautinės Pabėgėlių globojamas asmuo", kad tuo dokumentu "Vakarų Europoje naudojasi ne vienas kun. J. Aviža, bet šimtai, o gal ir tūkstančiai lietuvių". Tą daro jie "parankumo sumetimais". Tuo dokumentu naudojan-tis esą lengviau vizą gauti (kai kurios valstybės ją duodančios nemokamai, kitos — papigintai).

Priežastis labai skysta ir joku būdu nepateisinama. Jeigu tokiais sumetimais kun. Aviža važiuo Amerikon ir kitur "Travel Dokumentu", vietoje Lietuvos pasu, Lietuvos Generalinis Konsulatas yra visai teisus

atsisakęs jam patarnauti, nes jis (Aviža) Lietuvai netarnauja, keliaudamas tarp-t a u tinių-nepilietiniu pasu, vietoje Lietuvos pasu, kurį, sakosi, jis turįs.

Tą patį daro ir tie "šimtai, o gal ir tūkstančiai lietuvių", anot K. Obolėno, kurie patys save nusipilietina svetimųjų akyse bei įstai-gose — "patogumo sumeti-mais" pasidaro Staatenlos ir tokiais įsiregistruoja įstai-gose tų valstybių, į kurias važiuoja — Lietuvos

PAIEŠKOMI

Bartnikienė - Kanišauskaitė, Eugenija,
Butkienė-Znutaitė, Ona ir Butkus, Kazys, gyveno Oglesby.
Deimantavičius, Pranas, Kazio sūnus, gimęs Palemone, Kauno apsk., 1923 m. kovo 1 d.

Dženkaitienė, Ona, gyveno 17 Shepherd Ave., Brooklyn 8, N.Y.
Kindurys, Antanas, iš Mineiškiemio km., Linkmenų val., Utenos apsk.

Krauzlys, Juozas
Kubilius, Albertas
Kuprienė (Kuprys)-Macevičiūtė, Vincė, Petro dukterė, iš Skuodo Marks, Ona, ir jos tėvas Pykys, gyveno Washington, Pa.
Paliušis, Jurgis Juozas, Juozo sūnus, gimęs 1918 m., iš Lietuvos grįžo į Pittsburgh, Pa., 1939 metais.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

piliečio pėdsakų jie nepalieka.

Kur principai? Kur pagarba Lietuvos suverenumui ir Lietuvos pilietybei?

Kai Prancūzijos Prezidentas De Gaulle nepaminėjo Lietuvos vienoje savo kalboje, tai daugelis lietuvių pyko ir išmetinėjo jam, o važiuodami į Prancūziją staatenlosen'ai patys tai daro.

Už Lietuvos valstybines teises, už Lietuvos piliečio teises ir privilegijas reikia kovoti ne vien tik liežuviais, bet darba is ir elgsena.

L. P. Kriaunys

RE-ELECT
JOHN KOVACH
STATE REPRESENTATIVE
DEMOCRATIC
PRIMARY MAY 3, 1960

BAIGIAMIEJI EGZAMINAI VASARIO 16 GIMNAZIJoje

Jau buvo rašyta, kad Vasario 16 Gimnazijos abiturientai egzaminus raštu laikė kovo m. 7-11 d. ir kad šitie egzaminai buvo sukesni negu buvusiais metais.

buv. pirmininku Z. Kolba, šią parodą boikotavo. Jie nedalyvavo ir apie tai iš anksto paskelbė spaudoje. Už šį dezorganizacinį darbą, naujoji valdyba rado reikalo suspenduoti buvusį S-gos pirmininką ir menininkų klubo įgaliotinį Z. Kolbą vieneriems metams.

Kuriantis Dailininkų Sąjungai Chicagoje buvo net perdaug rašyta ir šaukta, kad jos tikslas yra suvienyti visų srovių dailininkus. Buvo visu smarkumu puolami tie dailininkai ir dailininkų sambūriai, kurie nestojo į šią kūriamą A. L. Dailininkų S-gą. O dabar pasirodo, kad ir šioje pačioje nėra vieningo sugyvenimo. Jau iš paminėtų faktų matyti, kad eina prie suskilimo.

A. Valys,
Chicago

JUOZAS ČESEKAS, Dirvos skaitytojas iš Toronto, rašo: "Dirva mielas ir be priekaištų laikraštis."

A. DANTA, Dirvos skaitytojas iš Australijos, rašo: "Dirva geras laikraštis, bet gerinkite ir toliau, jei tik jėgos leidžia."

J. ČINČYS, Dirvos skaitytojas iš Brockton, rašo: "Labai patinka straipsniai--Taip buvo išdavinėjama Amerika. Bendrai, padaryta didelė pažanga. Tačiau būtų gerai, jei dėtumėt tik svarbios reikšmės nuotraukas."

Jie buvo sukesni todėl, kad Baden-Wurtembergos Švietimo Ministerija eina prie įvedimo vieno-dų reikalavimų visoms privatinėms mokykloms. Todėl kai kurių dalykų temos bei uždaviniai egzaminams Nord-Badeno Vyr. Švietimo įstaigos buvo duoti Vasario 16 gimnazijos mokiniams tokie arba panašūs, kaip vokiečių mokyklų mokiniams. To pasėkoje Vasario 16 Gimnazijos abiturios kandidatai dalį egzaminų atliko silpnai.

Prie šito prisidėjo ir kurį laiką nebuvimas lotynų bei anglų kalbų pamokų (negaudamas joms mokytojų, direktorius 1959 m. net buvo padavęs atsistatydinimą.). Todėl ir laikyti brandos egzaminus žodžiu prie vokiečių Švietimo įstaigų dviejų komisarių kovo 29-30 buvo sunkiau, ir iš likusių šešių kandidatų brandos egzaminus teišlaikė du, (Gražina Girdvainytė ir Juozas Naujokas). Šie nelinksmi rezultatai vis dėl to geresni, negu netolimoj Schriesheimio vokiečiųprivatinėje gimnazijoje, kurios 13 mokinių brandos egzaminų neišlaikė nė vienas.

Vasario 16 Gimnazijai skaudu, kad neišlaikusiųjų tarpe atsidūrė Rūta Kiulkaitytė, kuri buvo geriausia tos klasės liuanistė, parašiusi iš lietuvių literatūros geriausią egzaminų darbą, lyginant jį ne su geriausiais pernykščių abiturientų rašto darbais. Ji ir vokiškai kalba ir rašo gerai. Ir visuomeninių pareigų atžvilgiu ji buvo gera--per trejetą metų vadovavo tautinių šokių būreliui.

Šių metų abiturientų klasėje buvo 4 mergaitės ir 2 berniukai. Ateinančių metų laidoj, kurioj turėtų būti apie 10 abiturientų, berniukų bus mažiau pusės.

Plokstelė įrašyta Montrealyje, R.C.A. Victor studijoje.
Vaidinimas trunka virš pusantros valandos - 2 plokstelės (4 pusės). Tinka išiems fonografams, turintiems 33 1/3 greičį. Viso komplekto kaina - \$10.

Užsisakant rašyti - Stp. Kęsgallai, 1577 Rue de Seve, MONTREAL 20, P.Q., CANADA.

20 metų tos srities praktika
Vokiečių radijų taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service
11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

JAV ir KANADOS JAUNŲJŲ DAINININKŲ, SMUIKININKŲ IR BALETO ŠOKĖJŲ

KONKURSO KONCERTAS

Ivyksta gegužės 14 d., Slovenian Auditorium, Clevelande, 6409 St. Clair Avenue.

Padžia 7 val. vak. Rengia Dirva

Kviečiame gausiai dalyvauti Clevelando ir viso Ohio lietuvius. Taip pat laukiame svečių iš Detroito, Pittsburgho ir kitų lietuvių kolonijų.

Konkurso koncertui bilietai jau parduodami Dirvoje. Užsisakykite iš anksto. Kainos nuo \$2.50 iki \$1.00

Po koncerto vaišės turtingame bufete. Šokiai grojant Korp. Neo Lithuania orkestrui.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Ateinant pirminiams rinkimams, kurie įvyks gegužės 3 d., kad į Ohio valst. atstovus išrinktume J. Mull-Muliolį, reikia daugiau talkos. Kas sutiktų rinkimų dieną prie balsavimo punktų dalinti raginimus balsuoti už J. Mull-Muliolį, malonėkit tuoj skambinti: K. Gaižutis — HE 1-8722 arba A. Dailidė — HE 1-8516. Visi, galintieji šiam svarbiam reikalui paskirti kiek laiko, ateikit į talką.

• Į Dešimtąsias Šiaurės Amerikos lietuvių sportines žaidynes New Yorke iš Clevelando vyksta apie 50

sportininkų. Vyksta automašininis ateinantį penktadienį. Dauguma išvažiuos po mokyklos pamokų ar darbo įstaigose.

DON DE ROCCO

kandidatas į Probate Court teisėjus

Yra 44 m. amžiaus ir gyvena su savo žmona ir trimis vaikais 100 E. 242 St., Euclid, Ohio.

1941 m. yra baigęs Cleveland Law School ir 1943 m. gavęs teisės praktiką Ohio valstijoje. Teisės praktika vertėsi iki 1955, kada buvo paskirtas County Prosecutor of Cuyahoga County.

Karinę tarnybą atliko laivyne nuo 1943 m. iki lapkričio 20, 1945, kada baigėsi didžiojo karo rūpesčiai ir galėjo išeiti į atsargą.

Don De Rocco yra rimtas ir prityręs kandidatas į Probate Court teisėjus.

• **Chicago Lietuvių Mėno Ansamblis "DAINAVA"** atvyks į Clevelandą, šeštadienį, gegužės 7 d., pastatyti trijų veiksmų kaimo buities vaizdą "Vestuvės". Dainava tą veikalą stato jau kelintą kartą. Tas pats ansamblis jau anksčiau statė Clevelande "Nemunas žydi".

"Dainavos" dirigentas yra žinomas muzikas Steponas Sodeika. "Vestuvių" veikalas paruoštas Jeronimo Ignatono.

Parengimų kalendorius

Balandžio 30 ir gegužės 1 d. ateitininkų 50 metų sukakties minėjimas - koncertas.

Gegužės 1 d. Akademinio Skautų Sąjūdžio mamytėms rengiamas pagerbimas.

Gegužės 7 d. Dainavos "Vestuvės", rengiamos Bendruomenės I apylinkėse.

Gegužės 8 d. motinoms pagerbti rengiama Neringos tunto sueiga.

Gegužės 14 d. JAV ir Kanados jaunųjų dainininkų ir kitų talentų konkurso koncertas, Rengia Dirva.

Gegužės 22 d. Vasario 16 Gimnazijai paremti vakaras, Rengia būrelių vadovai.

Birželio 4 d. Čiurlionio ansamblio dvidešimtmečio koncertas.

Birželio 12 d. Lituanistinės Mokyklos mokslo metų pabaiga.

Birželio 19 d. L.V.S. Ramovės rengiama gegužinė.

AKRONE

Gegužės 1 dieną 5:00 val. Šv. Petro parapijos salėje ALTO skyriaus rengiama Lietuvių Diena. Programoje dalyvauja Clevelando Šv. Jurgio parapijos choras.

Birželio 12 d. Trumpicko sodyboje Akrono lietuvių susitikimas, Rengia ALTO skyrius ir socialistų kuopa.

Liepos 3 d. Stanley Lucas sodyboje SLA 198-354 kuopos gegužinė.

Liepos 24 d. Roma Park Amerikos Lietuvių Piliečių klubo gegužinė.

natonio. Bus su dainomis ir šokiais.

Vaizduojamas (1) Mergvakaris; (2) išlydėjimas jaunavedžių į bažnyčią; (3) sutikimas grįžusių iš bažnyčios; (4) svočios pietūs; (5) nuomoto uždėjimas; (6) piršlio korimas ir t.t.

"Dainava" kviečia JAV Bendruomenės Clevelando I apylinkė.

Vaidinimas bus Engineers Auditorijoje, vidurmiestyje, 100 St. Clair Ave. Pradžia 7 val. vakaro.

Kviečiami visi, kas gali atvykti į "Vestuves" iš aplinkinių miestų. Įėjimo bilietai galės būti nusipirkti ir prieš duris. Vietos užteks visiems, nes salėje virš 1,000 vietų.

L.B. I Apylinkė

• **Bilietai į konkursinį jaunųjų menininkų koncertą**, įvykstantį gegužės 14 d. Slovenian Auditorium, jau parduodami Dirvoje. Įsigykite iš anksto, kad turėtumėte geresnę vietą.

GERA PROGA LIETUVIAMS

Seniai ir gerai veikianti delikatesų krautuvė, lietuvių rajone, išeinant savininkui į pensiją, parduodama. Kreiptis: 6510 Superior Ave., EN 1-6739.

PARDUODAMAS NAMAS

Dvigubas, po 5 kamb. Geram stovyje. Gaso šildymas.

1326 Giddings Rd. (48)

SPORTAS

CHICAGOS SPORTO ŽINIOS

NERIS vyrų krepšinio komanda, kuri neturėjo progos susitikti su naujuoju apygardos krepšinio meisteriu --ASK Lituanica apygardinėse pirmenybėse, turėjo draugiškas rungtynes Chicagoje. Čia laimėjimą pasiekė Neris komanda --78:72. Neris taškai --Varnas 29, Žvinakis 17, Valaitis 19, Benevich 8, Dauskurdas 4; Lituanicos --Bosnovskis 25, Kaunas 21, Kanapackis 9, Kamarauskas 5, Gaška 5, Blūdžius 6, Stukas 1.

LITUANICOS futbolininkai turėjo nusileisti trečią kartą mėginant laimėti "Major" diviziono pirmenybėse. Jų priešininku ši kartą buvo stiproka lenkų

Chicago Lietuvos futbolininkai žaidžia pirmąsias "major" diviziono rungtynes Marquette parke, savoje aikštėje. Nuotraukoje mūsų futbolininkai susirėmę su Chicago vicemeisteriu Eagles (baltos uniformos). Aikštės tolumoje matyti lietuvių šv. Kryžiaus ligoninė ir bažnyčia.

E. Šulaičio nuotrauka

"Eagles" vienuolikė, kuriai priešio pralaimėti 1:4. "Eagles" futbolininkai šiuo metu stovi lentelės I vietoje, tuo tarpu Lituanica tenkinasi paskutine--VIII vieta. Rezervinių komandų susitikimą laimėjo Lituanica 2:0.

ILLINOIS ir Chicago šachmatų meisteris Povilas Tautvaišas balandžio 1 d. davė simulantą "Western Electric" kompanijos žaidėjams. Jo priešininkais buvo 32 šachmatininkai, kurių tarpe buvo ir visai neblogų žaidėjų. P. Tautvaišas laimėjo 26 partijas, 2 sužaidė lygiomis ir 4 pralaimėjo. Tai yra puiki pa-

sekmė, kurią tik retas meisteris gali pasiekti.

Į Chicago atvyksta Muencheno futbolo komanda, kuri čia žais prieš vietos rinktinę. Rungtynės bus gegužės 8 d. Hanson parko stadione.

CHICAGOS lietuviai netrukus turės progą stebėti įdomias kovas krepšinyje, tinklinyje ir stalo tenise. Gegužės 14-15 d. čia įvyksta 1960 m. pabaltiečių pirmenybės. Pirmenybes praves latviai.

E.Š.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS EARN

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL NOON

4%

SUPERIOR SAVINGS

ACCOUNTS INSURED TO \$10,000

HOME AND REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185 St. KE 1-7770

1960 m. gegužės mėn. 7 d., šeštadienį, Engineers Bldg. salėje

- 100 St. Clair ir Ontario gatvių kampas, Clevelande

DAINAVOS ANSAMBLIO

"VESTUVĖS"

Trijų veiksmų kaimo buities vaizdas su vestuvių papročiais dainomis ir šokiais.

Kvietimai gaunami: Dirvoje, šv. Jurgio parapijos salėje sekmadieniais, Lietuvių Prekybos Namuose, Naujos Parapijos spaudos kioske ir pas Apylinkės Valdybos narius. Puiki ir lengvai pasiekiama salė. Pradžia 7 val. vak.

Visus kviečia į VESTUVES

Lietuvių Bendruomenės Clevelando Pirmosios Apylinkės Valdyba

KAS IR KUR?

• Dešimtosios šiaurės Amerikos lietuvių sportinės žaidynės įvyksta balandžio 30 — gegužės 1 d. New Yorke. Žaidynės vyks Franklin K. Lane High School ir YMCA Highland Pk. Žaidynėse varžysis krepšinyje, tinklinyje, stalo tenise ir šachmatuose. Varžybų metu į New York suvažiuos apie pusrėčio šimto sportuojančio lietuvių jaunimo.

P. LUKOŠŪNAS, Dirvos talkininkas Australijoje, daug pasidarbavęs laikraštį platinant tolimame nuo Amerikos kontinente.

• Praėjusią vasarą Lietuvoje lankėsi komunistai ir jų bendrakeleiviai, jau atiduoda Maskvai reikalingą duklę. Dr. A. Margeris ir S. J. Jokubka parašė ir išleido 96 psl. knygelę "Lietuva šiandien". Tą knygelę reiktų vadinti tikroju vardu: Taip Maskvos agentams šiandien atrodo Lietuva...

• Dienraštis "Karjalainen", suomių dešinės partijos organas, išėinąs šiaurės Karelijos apskrities sostinėje, paminėjo 1925 metais Suomijos žurnalistų sąjungos ekskursiją Lietuvoje. Joje dalyvavo 16 laikraštinių, palydint Lietuvos tuometiniam garbės konsului Suomijai.

• Lietuvoje išleista maža, 65 psl. knygelė "Žalgirio mūšis". Parašyta M. Jučo. Pagal komunistinę spaudą, joje rašoma apie kautynių eigą ir iškeliamą Žalgirio reikšmę.

• Birželio 11 d. Bostono Akademinių Skautų Sąjūdžio skyrius rengia didelę šventę ir balių. Rengėjai prašo rytinio pakraščio jaunimą tą šeštadienį nieko pas save neplanuoti, o į Bostoną atvažiuoti!

• J. Chmieliauskas, Dirvos bičiulis iš Los Angeles, siūsdamas metinę prenumeratą atsiuntė ir \$5.00 auką.

DETROIT

GRANDINĖLĖS KONCERTAS

Balandžio 30 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Holy Redeemer salėje, 5671 W. Vernor, įvyks koncertas, kurio įdomią ir turiningą programą išpildys Clevelando jaunimo tautinių šokių, baleto ir muzikos ansamblis Grandinėlė, vadovaujama Liudo Sagio. Koncerto turinys-tautiniai šokiai, baletas ir klasikinė muzika. Baleto šokėja yra Livija Kasperavičiūtė, smuikininkas-Saulius Alkaitis.

Programai pasibaigus, bus turtingas ir gausus bufetas. Ir grojant geram orkestrui šokiai. Bilietai platinami Neringoje.

Jaunieji dainininkai, smuikininkai ir baleto šokėjai!

Varžyboms reikia įsiregistruoti iki balandžio 30 d.

Jaunųjų dainininkų, smuikininkų ir baleto šokėjų, gyvenančių JAV ir Kanadoje, varžybos įvyksta gegužės mėn. 14 d., Clevelande, Slovenian Auditorium. Kviečiami dalyvauti mergaitės ir vyrai, nevyresni kaip 28 m. amžiaus.

Šių trijų šakų varžybų nugalėtojams paskirta trys pirmosios (po \$200.00) ir trys antrosios (po \$100.00) premijos. Taigi iš viso premijoms paskirta \$900.00.

Varžyboms reikia įsiregistruoti iki balandžio 30 d. pranešant Dirvai, kur mokosi, kiek turi metų, ir atsiųsti fotografiją, tinkančią laikraščiui. Užsiregistravusieji tuoj gaus platesnius varžybų pranešimus.

Mes kviečiame jaunuosius šių šakų menininkus varžybų nepraleisti, dalyvauti ir laimėti. Drauge prašome jų tėvus ar globėjus paraginti, kad varžyboms laiku įsiregistruotų.

Varžybų sprendėjais bus pakviesti tų meno šakų specialistai, o drauge savo nuomonę turės teisę balsuodami pasakyti ir visi varžybų koncerto dalyviai.

Pranešimas ir Padėka

A. † A.

STASYS JAUNIŠKIS

Mirė 1960 metų balandžio 15 dieną. Palaidotas Cedar Hill kapinėse, Washington, D. C., 1960 metų balandžio 18 dieną.

Visa šeima ir giminės esame labai dėkingi visiems jį lankiusiems lygoje ir numirus, palydėjusiems į kapines, aukojusiems šventoms mišioms, siuntusiems gėles, atjautusiems ir atjaučiantiems.

Los Angeles Dramos Teatro aktoriai repetacijos metu. Sėdi (iš kairės): A. Balsienė, A. Vosylius, J. Peterienė, P. Marčiūška, E. Skystimas, J. Šaltenytė. Stovi: V. Dovydaitis, Ž. Balsytė, V. Gylis, E. Dovydaitienė, L. Raivydas ir režisiorius J. Kaributas.

KOLUMBIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Inž. Kęstutis Kalėda, plastikos industrijos "Estetra" gamybos viršininkas, gegužės mėn. išvyksta į JAV nuolatiniam apsigyvenimui.

Balandžio 27 d. į JAV išvyksta nuolatiniam apsigyvenimui inž. Paulėnas su šeima. Jis daugiau 10 metų išdirbo inžinieriumi viena-

me didžiausiame Kolumbijoje porcelano fabrike.

Birželio 17 d. iš JAV į Medeliną atvyksta solistai Stempuzienė ir Baranauskas. Jie atliks Liet. Katal. Komiteto Medeline ir Bogotoje ruošiamų koncertų programas.

Ne paprastai padidėjęs banditizmas Kolumbijoje palietė lietuvius.

Penki maskuoti banditai nakties metu įsiveržė į senelių Gaurišų butą Medelin mieste. Pistoletu apmušė senelį Gaurišą, apie 70 me-

tų amžiaus, ir jo žmoną, reikalavo atiduoti pinigų. Kadangi seneliai pinigų daug neturėjo, jie paėmė visus jų rūbus ir net patalynę.

Kovo 15 d. HK 100- lėktuvo dingimas visoje Kolumboje sukėlė sensaciją. Po kelių dienų intensyviai ieškotimo HK 1001 buvo rastas nukritęs į gilumą neįėjimą džiunglių. Tuo lėktuvų skrido 14 žmonių. Jų tarpe buvo ir lietuvis Adolfo Čiuoderis, 27 m. amžiaus, gyvenęs netoli Bogotos, Villavicenero ir tarnavęs "Aida" lėktuvų bendrovėje.

Lėktuvas HK 1001 nukrito į pačią gilumą nežengiamų džiunglių. Tik iš lėktuvų buvo nustatyta, kad dalis keleivių HK 1001 sužeisti tebėra gyvi. Po penkių dienų dramatiško bandymo, helikopteriais buvo išgelbėti tik 8 sužeisti. Kiti 6 keleiviai buvo užsimušę.

Buvo suruošta ekspedicija, kuriai po trijų savaičių pasisekė prieiti prie sudužusio HK 1001 ir jau apipuvusius lavonus išgabenti. Tame tarpe buvo išgabentas ir lietuvis Adolfo Čiuoderio lavonas, kurį palaidojo Villavicencio kapinėse.

WELLAND, Ont.

Kiekvienas metų laikotarpis turi daug įtakos netik į gamtą, bet ir į mūsų veiklą. Žiemos sezono veikla daugumoje reiškiasi tarp keturių sienų, nes speigai ir pusnynai kartais ilgiam laikui suparalizuoja bet kokį judėjimą. Pavasario se-

EAST ST. LOUIS

Tautinės Sąjungos skyrius rengia koncertą-vakarą

Įvykusiame skyriaus narių susirinkime — pobūvyje nutarta surengti koncertą-vakarą. Jis įvyks gegužės 21 dieną, 7 val. vakaro, Čekų salėje, East St. Louis, Ill. (Exchange Avenue ir 11 Street kampas). Vakaras rengiamas paremti Vasario 16-tos Giminaziją ir joje besimokančius jaunuolius.

Koncerto programą sutiko atlikti talentinga dainininkė Nerija Linkevičiūtė, Dirvos konkurso laimėtoja. Dalyvaus ir žinomas veikėjas J. J. Bachunas. Jis papasakos išpūdžius iš kelionių ir pademonstruos spalvotą lietuvišką filmą.

Visi East St. Louis, St. Louis, Collinsville, Bellville ir kitų apylinkių lietuviai ir jų draugai, gegužės 21 dieną yra kviečiami atsilankyti į šį koncertą-vakarą, pasigėrėti programa ir nuotaikeingai tarpusavyje bendrauti. Po programos gros orkestras ir bus šokiai. Veiks ir bufetas. Numatomas, kad taip pat atvyks Sąjungos pirmininkas E. Bartkus ir kiti svečiai iš Chicago.

Vasaros metu skyrius yra numatęs surengti išvyką gamton ir tarpusavyje bendrauti, pasitarti ir palaikyti lietuviškos bendrystės dvasią vyresnės ir jaunesnės kartos.

R. I.

zonus yra malonus kiekvienam, nes duoda progos ištrūkti iš miesto dulkių, fabrikų triukšmo ir bent dienai kitai pakliūti į sužaliavusią gamtą. Ruošiami parengimai, piknikai ir iškilos įneša įvairumo į mūsų pilką kasdienybę ir tuo pačiu duoda mums progos pasigrožėti sužaliavusiais laukais ir miškais.

Vienas iš tokių didesnių parengimų yra ruošiamas Wellande birželio 18 dieną gražioje ir erdvoje ST. STEPHEN'S salėje. Kiek teko girdėti šio parengimo iniciatoriai ir rengėjai deda visas pastangas, kad šis parengimas būtų įdomus ir jaukus ir linksmas nuteiktų atsilankiusius svečius. Rengėjai tikisi, kad jų pastangos nebus veltui.

Pavasario sezonai pritaikinta programa, linksma muzika bei pusdienis praleistas gražioje užmiesčio gamtoje paliks kiekvienam atsilankiusiam gražiausių išpūdžių ir niekas nesigailės čia atsilankęs. Žibuoklė

Solistė NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

Vietos užsakomos ir pinigai sumokami iš anksto iki balandžio 28 d. imtinai šiuo adresu: Stasys Mankus, 6915 So. Artesian Ave. Chicago, Ill. Tel. PR 6-4701 nuo 7 iki 9 val. vak.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicago skyrius maloniai kviečia Jus su šeima, draugais ir pažįstamais atvykti į ruošiamą

ŽIBUOKLIŲ BALIŲ

kuris įvyks

1960 m. balandžio 30 d. 8 v.v.
Midwest Hotel; Grand Ballroom,
6 N. Hamlin

Programą išpildys solistė NERIJA LINKEVIČIŪTĖ, akompanuojant prof. V. JAKUBĖNUI

Šokiams gros puikus orkestras. Veiks savas gerimų bufetas.

Įėjimas su vakariene 5 dol. Studentams ir moksleiviams 3 dol.